

Μάθημα 1

Καλός νόμος - κακός νόμος

Τι κάνει έναν νόμο καλό;

Μαθησιακός στόχος	Να συνειδητοποιήσουν και να κατανοήσουν τους παράγοντες που διαμορφώνουν έναν καλό νόμο.
Εργασίες μαθητών	Να συζητήσουν τους σχολικούς κανόνες και να προσδιορίσουν ποιος είναι ένας καλός σχολικός κανόνας. Να συζητήσουν τους νόμους και να εντοπίσουν τι κάνει έναν νόμο καλό. Να εξετάσουν με κριτικό πνεύμα έναν τομέα του δικαίου στη χώρας τους, π.χ. νόμοι για αλκοόλ. Να προτείνουν και να αιτιολογήσουν τον δικό τους νέο σχολικό κανόνα ή νόμο.
Υλικά	Δυο κάρτες για κάθε μαθητή – μια με το γράμμα “Α” (με πράσινο χρώμα), και μια με το γράμμα “Β” (με κόκκινο χρώμα). Φυλλάδιο μαθητή – Νόμοι της χώρας μας για το αλκοόλ. Μαρκαδόροι και μεγάλα φύλλα χαρτιού για κάθε ομάδα 4-6 μαθητών. Πίνακας σεμιναρίου ή μεγάλο φύλλο χαρτιού για παρουσίαση στην τάξη.
Μέθοδος	Εργασία σε μικρές ομάδες και συζήτηση όλης της τάξης.

Γενικές πληροφορίες

Η μέθοδος που εφαρμόζεται σε αυτό το μάθημα είναι γνωστή ως “επαγγειακή μάθηση”. Ο/η εκπαιδευτικός βιοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν αφηρημένες αρχές βασίζοντάς τις σε συγκεκριμένα παραδείγματα. Το μάθημα αρχίζει με παραδείγματα – σε αυτή την περίπτωση παραδείγματα κανόνων ή νόμων – και οι μαθητές με βάση αυτά οδηγούνται σε γενικές αρχές. Εδώ, οι αρχές είναι τα κριτήρια που μπορούν να εφαρμοστούν προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι κανόνες ή οι νόμοι είναι καλοί: Είναι δίκαιοι; Είναι χρήσιμοι; Είναι καλοί για όλους; Μπορεί η αστυνομία να τους επιβάλει; Είναι απλοί ώστε να κατανοούνται και να τηρούνται;

Όταν χρειάζεται ειδικό υλικό, όπως για παράδειγμα, οι νόμοι της χώρας για το αλκοόλ, ο/η εκπαιδευτικός ή οι μαθητές πρέπει να φέρουν αυτό το υλικό στην τάξη.

Το μάθημα

Στην αρχή του μαθήματος ο/η εκπαιδευτικός δίνει σε κάθε μαθητή δύο κάρτες – μια με το γράμμα “Α” (με πράσινο χρώμα) και η άλλη με το γράμμα “Β” (με κόκκινο χρώμα).

Ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές ότι πρόκειται να ακούσουν κάπτοιους φανταστικούς σχολικούς κανόνες και πρέπει να αποφασίσουν αν είναι καλοί ή κακοί. Για τους καλούς κανόνες θα σηκώσουν την κάρτα με το “Α”, και για τους κακούς αυτή με το “Β”.

Ο/η εκπαιδευτικός διαβάζει έναν-έναν αυτούς τους φανταστικούς κανόνες. Κάθε φορά, οι μαθητές σηκώνουν μια από τις κάρτες τους – ανάλογα με το πώς κρίνουν τον κανόνα. Οι κανόνες μπορεί να είναι ως εξής:

- η εργασία στο σπίτι απαγορεύεται*
- απαγορεύεται ο εκφοβισμός*
- οι μαθητές πρέπει να πληρώνουν για να πηγαίνουν στο σχολείο*
- δεν επιτρέπονται οι τσίχλες στο σχολείο*
- οι μαθητές πρέπει να συμπαθούν τους δασκάλους τους*
- οι μαθητές πρέπει να μπορούν να επιλέξουν σε ποια τάξη θα πάνε*
- οι μεγαλύτεροι εκπαιδευτικοί πρέπει να έχουν πιο ελαφρύ πρόγραμμα*
- απαγορεύονται τα κινητά τηλέφωνα.

Για κάθε κανόνα, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να ρωτήσει την άποψη δύο ή τριών μαθητών:

- Γιατί νομίζετε ότι αυτός είναι ένας καλός/κακός κανόνας;

Οι ιδέες των μαθητών δεν πρέπει να συζητηθούν ή να σχολιαστούν σε αυτό το επίπεδο.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να χωρίσει την τάξη σε ομάδες των 4-6 μαθητών και να τους ζητήσει να προσπαθήσουν να εντοπίσουν τους παράγοντες που δημιουργούν έναν καλό σχολικό κανόνα:

- Τι είναι αυτό που κάνει έναν σχολικό κανόνα καλό;

Οι ιδέες των ομάδων θα παρουσιαστούν στην τάξη.

Κατόπιν, ο/η εκπαιδευτικός επαναλαμβάνει την άσκηση – διαβάζει τις δηλώσεις, οι μαθητές σηκώνουν τις κάρτες αιτιολογώντας τις αποφάσεις τους, κ.λπ. – αλλά αυτή τη φορά επικεντρώνονται σε φανταστικούς νόμους, και όχι σε σχολικούς κανόνες. Οι νόμοι μπορούν να αναφέρουν ότι:

- όλοι οι πολίτες πρέπει να έχουν το ίδιο θρήσκευμα*
- η δολοφονία είναι λάθος*
- δεν λέμε ψέματα*
- το πρόχειρο φαγητό πρέπει να απαγορευτεί*
- οι πολίτες μπορούν να αποφασίζουν σε ποια πλευρά του δρόμου θα οδηγούν*
- οι γυναίκες πρέπει να αμείβονται όσο και οι άντρες.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να ζητήσει από τους μαθητές να επιστρέψουν στις ομάδες τους και να προσπαθήσουν να εντοπίσουν τους παράγοντες που κάνουν έναν νόμο να είναι καλός:

- Τι κάνει έναν νόμο καλό;

Οι ομάδες θα πρέπει να παρουσιάσουν τις ιδέες τους στην τάξη. Με τον τρόπο αυτό, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να προσπαθήσει να στρέψει τη σκέψη των μαθητών προς μια σειρά από βασικά κριτήρια που μπορούν να εφαρμοστούν στους νόμους, και που συμβάλλουν στο να τους κάνουν καλούς νόμους. Αυτά περιλαμβάνουν:

- δικαιοσύνη και ισότητα, όπως η ίση αμοιβή για άντρες και γυναίκες*
- χρησιμότητα – εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας, όπως οι νόμοι για ασφαλέστερη οδήγηση*

- κοινό καλό – όχι απλώς στηρίζοντας τα συμφέροντα συγκεκριμένων ομάδων, όπως οι εύποροι*
- επιβολή – η πλειονότητα είναι πρόθυμη να τους υπακούσει, η αστυνομία μπορεί να συλλάβει τους παραβάτες*
- απλότητα – εύκολοι στην κατανόηση και τη συμμόρφωση, να μην είναι περίπλοκοι.

Όταν συμφωνηθούν τα κριτήρια, θα γραφτούν στον πίνακα σεμιναρίου. Ο τίτλος αυτής της ανάρτησης θα είναι “Τι κάνει έναν νόμο καλό;”.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τις ομάδες να μελετήσουν έναν νόμο ή μέρος ενός νόμου της χώρας τους (όπως οι νόμοι για το αλκοόλ). Το σχετικό υλικό θα δοθεί σε φυλλάδιο. Αν υπάρχει χρόνος, οι μαθητές μπορούν να ασχοληθούν και με άλλο υλικό που τους ενδιαφέρει, όπως για παράδειγμα, δικαιώματα και υποχρεώσεις παιδιών και εφήβων. Σε κάθε ομάδα δίνονται μαρκαδόροι και ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού, και τους ζητείται να κάνουν στην τάξη μια παρουσίαση σχετικά με το αν θεωρούν ότι ο νόμος ή οι νόμοι που έχουν επιλέξει είναι καλός/οί – χρησιμοποιώντας τις αρχές που προσδιορίστηκαν πριν και βρίσκονται αναρτημένες στον τοίχο της τάξης.

Οι ομάδες κάνουν τις παρουσιάσεις τους.

Ως τελική άσκηση ή εργασία για το σπίτι, οι μαθητές μπορούν να προτείνουν έναν νόμο ή σχολικό κανόνα με ένα θέμα της επιλογής τους, όπως το περιβάλλον, και να ετοιμάσουν τα επιχειρήματα για την εισαγωγή του, σύμφωνα με τις βασικές αρχές που έχουν ήδη εντοπίσει.